

Transformatorstation Oterleek

Ruimtelijke onderbouwing

Opdrachtgever	Qirion B.V.
Gemeente	Alkmaar
Versie	Versie 4
Datum	22 december 2023
Opsteller	R. Nijdam
Projectnummer	1292

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Toets aan vigerend bestemmingsplan.....	4
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Begrippenlijst.....	6
2	Het project.....	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	9
3	Beleidskader	11
3.1	Inleiding.....	11
3.2	Rijksbeleid.....	11
3.3	Provinciaal beleid	12
3.4	Gemeentelijk beleid	15
3.5	Conclusie beleidskader	16
4	Omgevingsaspecten	17
4.1	Inleiding.....	17
4.2	Archeologie	17
4.3	Molenbiotoop.....	17
4.4	Bodemkwaliteit	18
4.5	Ontplofbare oorlogsresten	18
4.6	Water.....	19
4.7	Natuur	23
4.8	Verkeer en parkeren	25
4.9	Bedrijven en Milieuzonering.....	25
4.10	Geluid.....	27
4.11	EM velden	29
4.12	Luchtkwaliteit.....	30
4.13	Externe veiligheid.....	30
4.14	Besluit milieueffectrapportage.....	31
5	Uitvoerbaarheid.....	32
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	32
5.2	Economische uitvoerbaarheid.....	32
5.3	Planschade	33
6	Samenvatting en conclusie van de ruimtelijke onderbouwing	34

Bijlagen (separaat bijgevoegd)

bijlage 1	Bodemonderzoek
bijlage 2	Vooronderzoek Ontplofbare oorlogsresten
bijlage 3	Warteroets
bijlage 4	Quickscan Flora en fauna
bijlage 5	Stikstofdepositie berekening
bijlage 6	Akoestisch onderzoek
bijlage 7	Verslag inloopbijeenkomst 24 november 2022

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Om te voldoen aan de toenemende vermogensvraag in de omgeving is Liander bezig met de uitbreiding van de capaciteit van het transformatorstation Oterleek aan de Huygendijk. Hiervoor vinden diverse werkzaamheden plaats. Een onderdeel van de uitbreiding is de bouw van een 50kV-gebouw aan de westzijde van het terrein (zie de rode cirkel in afbeelding 1). Daarnaast wordt het opgesteld vermogen van het transformatorstation uitgebreid van 200 MVA naar 420 MVA.

Het nieuwe gebouw komt voor het grootste deel binnen het bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014' en voor een klein deel binnen het bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011'. Voor het deel dat binnen het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied 2014' valt, geldt de bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf'. Er is geen bouwvlak opgenomen, wat betekent dat hier geen gebouwen zijn toegestaan. Voor het deel binnen het bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011' gelden de bestemmingen 'Agrarisch', 'Groen' en 'Bedrijf' (milieucat. 2). Ter plaatse is geen nutsvoorziening toegestaan. In paragraaf 2.2 is nader ingegaan op de nieuwe bebouwing.

Het is wenselijk om af te wijken van de regels uit beide bestemmingsplannen voor de bouw van het 50kV-gebouw. Ook is het nodig om af te wijken van de toegestane maximale milieucategorie vanwege het hogere transformatorvermogen. De binnenplanse afwijkingsregels in beide bestemmingsplannen bieden onvoldoende mogelijkheden om het project mogelijk te maken. Zodoende is het voornemen om buitenplans af te wijken. Hiervoor is een ruimtelijke onderbouwing nodig. Deze rapportage betreft de ruimtelijke onderbouwing.

afbeelding 1: projectlocatie aangeduid met rode cirkel (bron luchtfoto: pdok.nl)

1.2 Toets aan vigerend bestemmingsplan

Het nieuwe gebouw komt voor het grootste deel binnen het bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014' en voor een klein deel binnen het bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011'. Hieronder is ingegaan op de regelingen die gelden en hoe het project afwijkt hiervan.

afbeelding 2: de positie van het nieuwe 50kV-gebouw aangeduid op het vigerend bestemmingsplan (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

1.2.1 Bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014'

Voor het deel van het nieuwe 50kV-gebouw dat binnen het bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014' valt, geldt de bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf' (artikel 7), met de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – elektriciteitsdistributiebedrijf'. Er is geen bouwvlak opgenomen, wat betekent dat hier geen gebouwen zijn toegestaan.

Er is een elektriciteitsdistributiebedrijf toegestaan van maximaal milieucategorie 3.2 uit de in bijlage 1 van het bestemmingsplan opgenomen Staat van Bedrijfsactiviteiten 'Algemeen'. Milieucategorie 3.2 staat een opgesteld transformatorvermogen toe van maximaal 200 MVA. Het opgesteld vermogen van het transformatorstation wordt uitgebreid van 200 MVA naar 420 MVA. Dit valt onder milieucategorie 4.2. Dat is niet toegestaan in het huidige bestemmingsplan.

Verder zijn de volgende dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen opgenomen:

- 'Waarde – Archeologie 3';
- 'Waterstaat – Waterkering';
- 'geluidzone – industrie';
- 'vrijwaringszone – molenbiotoop'.

In paragraaf 4.2 is ingegaan op de betekenis van de archeologische dubbelbestemming op het plan.

In de waterparagraaf 4.6 is ingegaan op de toets van het project aan de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'.

De geluidzone – industrie is opgenomen omdat transformatorstation een geluidzone bevat. Het is nodig om te onderzoeken of de geluidproductie van het station na de uitbreiding nog binnen de geluidzone valt. In paragraaf 4.10 is dit beschreven.

De molenbiotoop hoort bij molen De Otter. Ter bescherming van zicht en vrije windvang van de molen geldt binnen het aanduidingsgebied een hoogtebeperking. De hoogte die is toegestaan hangt af van de afstand van de projectlocatie tot de molen. In paragraaf 4.3 is ingegaan op de toetsing aan de molenbiotoop.

1.2.2 Bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011'

Voor het deel van het nieuwe 50kV-gebouw dat binnen het bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011' valt, gelden de bestemmingen 'Agrarisch', 'Groen' en 'Bedrijf' (milieucat. 2). Binnen de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Groen' zijn alleen bij de bestemming behorende nutsvoorzieningen toegestaan, geen zelfstandige nutsvoorzieningen. Ook bieden de bestemmingen geen ruimte voor de bouw van een gebouw.

Binnen de bestemming 'Bedrijf' zijn alleen nutsvoorzieningen toegestaan als de functie-aanduiding 'nutsvoorzieningen' is opgenomen. Deze is echter niet aanwezig ter hoogte van de projectlocatie. Er is wel een bouwvlak opgenomen ter hoogte van de projectlocatie. Hier geldt een maximale hoogte van 4 meter. Het nieuwe gebouw wordt deels 3 en deels 6 meter (zie paragraaf 2.2), wat hoger is dan is toegestaan.

Voor deze gronden gelden verder de volgende dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen:

- 'Waarde – Archeologie - 4';
- 'geluidzone – industrie' (niet relevant voor het project);
- 'vrijwaringszone – molenbiotoop'.

In paragraaf 4.2 is ingegaan op de betekenis van de archeologische dubbelbestemming op het plan.

Voor de vrijwaringszone molenbiotoop geldt een maximum hoogte van 8,01 m. In paragraaf 4.3 is ingegaan op de toetsing aan de molenbiotoop.

1.2.3 Conclusie

Het project is strijdig met het bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014' vanwege het ontbreken van een bouwvlak op de plek waar het nieuwe 50kV-gebouw is geprojecteerd. Nutsvoorzieningen zijn wel toegestaan, maar er is geen gebouw toegestaan. Ook is het toekomstige opgestelde vermogen van het transformatorstation strijdig met de maximale milieucategorie 3.2.

Het project is strijdig met de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Groen' uit het bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011' vanwege het gebruik (zelfstandige nutsvoorzieningen niet zijn toegestaan) en de bouwregels (er ontbreekt een bouwvlak in 'Agrarisch' en in Groen zijn geen gebouwen toegestaan). Het project is ook strijdig met de bestemming 'Bedrijf' vanwege het gebruik omdat er geen functieaanduiding 'nutsvoorzieningen' is opgenomen. Ook is het project strijdig met de hier toegestane bouwhoogte.

Er zijn in het bestemmingsplan geen binnenplanse afwijkingsmogelijkheden opgenomen die te benutten zijn om het gewenste gebruik en de gewenste bebouwing mogelijk te maken. Zodoende is een buitenplanse afwijking nodig.

1.3 Leeswijzer

In deze ruimtelijke onderbouwing is beoordeeld of het project op grond van een goede ruimtelijke ordening inpasbaar is. Hiervoor is de ruimtelijke situatie beoordeeld (hoofdstuk 2), is op hoofdlijnen getoetst aan het beleid van het rijk, provincie en gemeente (hoofdstuk 3) en zijn de milieu- en omgevingsaspecten afgewogen (hoofdstuk 4). De economische uitvoerbaarheid van het project is beschreven in hoofdstuk 5. Tot slot is in hoofdstuk 6 de conclusie van de ruimtelijke onderbouwing beschreven.

1.4 Begrippenlijst

In deze ruimtelijke onderbouwing worden verschillende begrippen gebruikt, welke vrij technisch en specialistisch van aard zijn. Daarom is hieronder een begrippenlijst opgenomen waarin de meest belangrijke termen zijn toegelicht.

Transformatorstation

Op een transformatorstation, ook wel onderstation of elektriciteitsstation genoemd, wordt de spanning van elektriciteit omgezet van de ene spanning naar een andere spanning (omhoog of omlaag). De elektriciteit wordt vanaf het station vervolgens getransporteerd naar de verschillende wijken of gebieden in een dorp of stad.

Transformator

Een transformator zet elektriciteit om van de ene spanning naar een andere spanning.

Transformatorruimten

De transformator komt in een bouwwerk te staan, bestaande uit drie dichte wanden. De bovenzijde is open. Op de wanden komen voorzieningen voor bliksemafleiding.

Transformatorvermogen

Het vermogen ofwel capaciteit van de transformator, uitgedrukt in MVA.

MVA

Aanduiding van het vermogen ofwel capaciteit van de transformator om elektriciteit te kunnen transporteren en transformeren. De capaciteit wordt uitgedrukt in VoltAmpère (VA). 1 MVA (MegaVoltAmpère) is 1.000.000 VA.

kV

De hoogte van de spanning wordt uitgedrukt in Volt, 10kV is 10.000 Volt.

Hoogspanning

Hoogspanning is de verzamelnaam voor de hoogste spanningsniveaus in het elektriciteitsnet. Alle spanningsniveaus van hoger dan 25kV vallen hieronder.

Middenspanning

Middenspanning is de verzamelnaam voor de spanningen tussen de hoogste en laagste spanningsniveaus in het elektriciteitsnet. Alle spanningsniveaus van hoger dan 1kV en lager dan 25kV vallen hieronder.

Laagspanning

Laagspanning is de verzamelnaam voor de lage spanningen in het elektriciteitsnet en betekent spanning onder de 1kV (1.000 Volt).

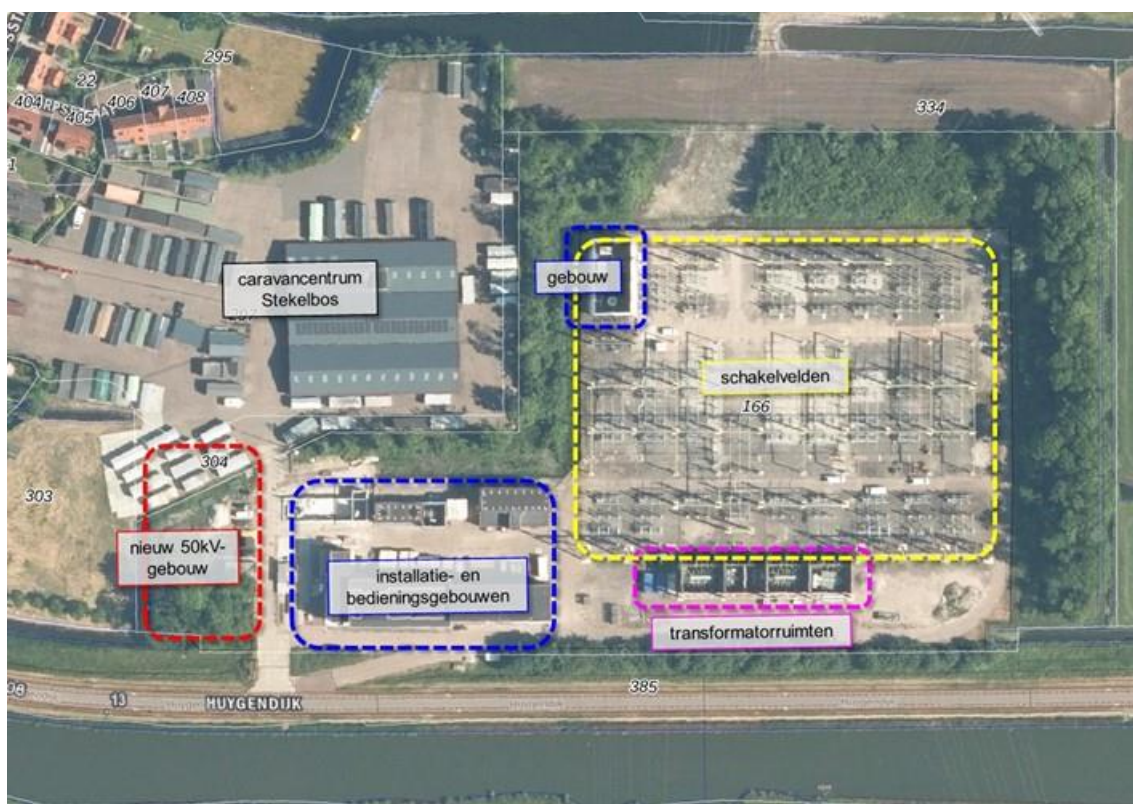
Middenspanningsinstallatie

De middenspanningsinstallatie zorgt ervoor dat de elektriciteit gedistribueerd wordt over verschillende kabels naar de transformatorhuisjes in de wijk of naar bedrijven. De middenspanningsinstallatie is de "groepenkast" van een (regel)station.

2 Het project

2.1 Huidige situatie

De projectlocatie betreft het transformatorstation Oterleek aan de Huygendijk 43 in Oterleek, gemeente Alkmaar. Het huidige transformatorstation bestaat uit enkele gebouwen aan de westzijde van het terrein, vier transformatorruimten met transformatoren en voor het grootste deel uit schakelvelden. In de noordwesthoek staat ook nog een bedieningsgebouw. Het zuidwestelijke deel van het terrein, naast de toegangsweg, is onbebouwd.

afbeelding 3: luchtfoto bestaande situatie met de projectlocatie met rode stippellijn aangeduid (bron luchtfoto: pdok.nl)

Aan de noordwestzijde grenst het transformatorstation aan de gronden van het caravancentrum Stekelbos. De toegangsweg aan de Huygendijk wordt ook gebruikt door het caravancentrum. Het caravancentrum heeft tevens een toegang aan de Dorpsstraat. Er is een groenstrook tussen de gronden aanwezig.

Het terrein van het transformatorstation is omsloten met windsingels en bosschages. Aan de noordzijde en zuidzijde komen hoogspanningsverbindingen het station binnen. Ter hoogte van deze verbindingen zijn openingen in de groenstroken. Verder bestaat het terrein uit verhard terrein. Aan de westzijde, direct naast de locatie waar het nieuwe 50kV-gebouw komt, is een watergang gelegen. Er is verder geen oppervlaktewater op het terrein van het transformatorstation.

De locatie waar het nieuwe 50kV-gebouw is voorzien is in gebruik als opslagterrein en voor het stallen van caravans. Aan de zuidzijde staan enkele bomen en struiken.

afbeelding 4: luchtfoto transformatorstation Oterleek (bron: HoogspanningsNet Netkaart)

afbeelding 5: foto bestaande toestand locatie waar het 50kV-gebouw komt, kijkend richting het zuiden (bron: Quicksan flora en fauna, Van der Goes en Groot, 2023)

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 *Noodzaak en locatiekeuze*

Het elektriciteitsnet in Nederland is betrouwbaar, maar nog niet opgewassen tegen de snelle groei van vraag naar en aanbod van stroom. Daardoor zijn knelpunten ontstaan op het elektriciteitsnet. De kop van Noord-Holland heeft een grote aantrekkingskracht voor het opwekken van zonne- en windenergie. Deze energie wordt terug geleverd aan het elektriciteitsnet. Ook de vraag naar elektriciteit groeit. Bijvoorbeeld door elektrisch rijden, de overstap naar gasloze woningen en doordat we steeds meer elektrische apparaten gebruiken. Daardoor is geen capaciteit meer beschikbaar en kunnen nieuwe woonwijken en bedrijven niet op het net worden aangesloten.

Het transformatorstation in Oterleek is een belangrijke schakel in het regionale elektriciteitsnet. Liander gaat het vermogen van het transformatorstation Oterleek vergroten, zodat meer ruimte ontstaat op het net in een groot deel van Noord-Holland. Deels is deze capaciteitsvergroting al gerealiseerd binnen de mogelijkheden van het huidige bestemmingsplan. Aanvullend is een nieuw 50kV-gebouw nodig en wordt het opgesteld transformatorvermogen vergroot naar 420 MVA.

Het meest voor de hand liggend is om de capaciteitsuitbreiding binnen het huidige terrein danwel zo dicht mogelijk bij het huidige station te realiseren. Binnen de gronden met de bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf' is enkel een bouwvlak opgenomen ter hoogte van de bestaande gebouwen. Daar is geen ruimte voor het nieuwe 50kV-gebouw. Aan de oostzijde van het station is ook niet mogelijk vanwege ontwikkelingen van TenneT hier. De gronden van de groensingels rondom het terrein hebben ook de bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf'. Nieuwbouw ter hoogte van de groensingels zou leiden tot verlies van deze groene randen, wat niet wenselijk wordt gevonden. Zodoende is gekozen voor een locatie aan de westzijde, ten dele binnen de gronden van het station en ten delen op de gronden van de caravanstalling.

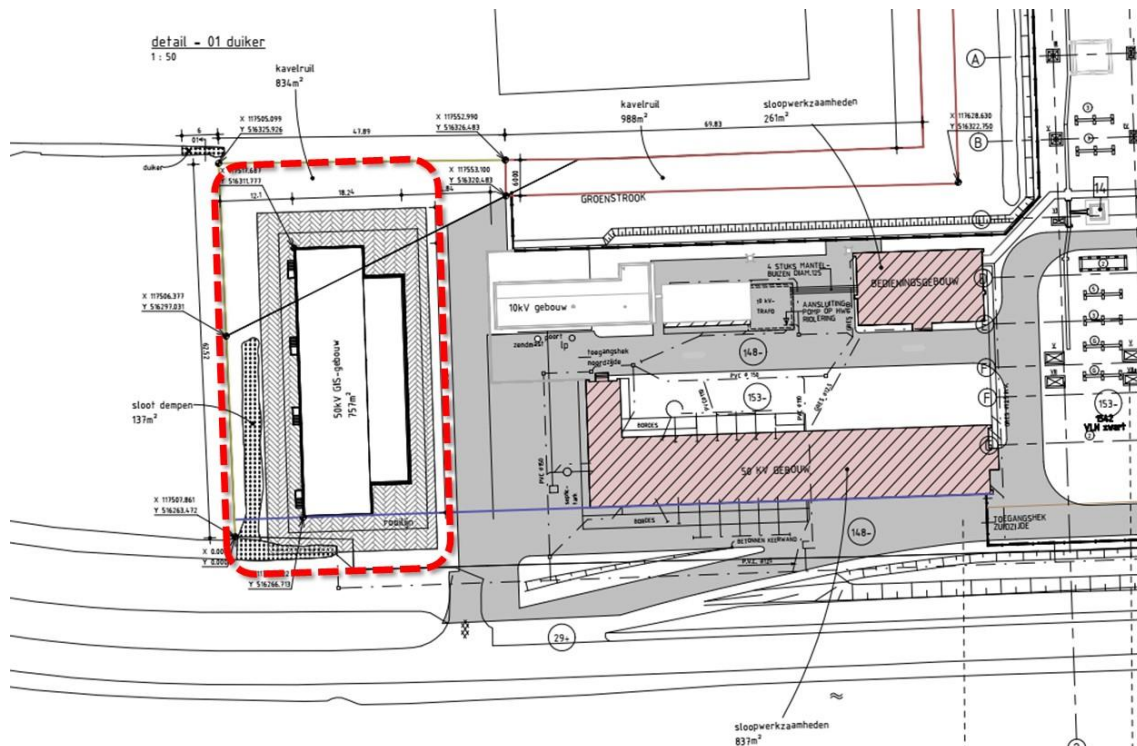
2.2.2 *Het project*

2.2.2.1 *50kV-gebouw*

Ten westen van de toegangsweg komt een nieuw 50kV-gebouw (zie afbeelding 6), deels op kadastraal perceel 166 en deels op kadastraal perceel 304. Er komt een gebouw met daarin een middenspanningsruimte. Het nieuwe gebouw wordt deels 8,6 meter en deel 12,6 meter hoog. Op het dak komen voorzieningen voor bliksemafleiding, zogenoemde bliksemspitsen, van ongeveer 2 meter hoog. In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** is een voorbeeld getoond van hoe de nieuwe bebouwing er uit komt te zien. De afbeelding is ter illustratie. De bebouwing heeft een oppervlakte van ongeveer 750 m². Rondom de nieuwbouw komt ongeveer 450 m² verharding.

De bestaande toegangsweg blijft in gebruik. De aanwezige struiken en bomen ter plaatse van het nieuwe gebouw zullen worden verwijderd. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal een kapvergunning worden aangevraagd. Ook wordt de watergang naast het nieuwe gebouw gedempt. De grens met het caravancentrum zal opnieuw ingericht worden.

Pas nadat het nieuwe 50kV-gebouw in bedrijf is genomen kan het bestaande 50kV-gebouw uit bedrijf worden gehaald en worden afgebroken.

afbeelding 6: tekening toekomstige situatie met ook de diverse ondergrondse kabelverbindingen getoond (bron: Liander)

2.2.2.2 Uitbreiden transformatorvermogen tot 420 MVA

Om het opgesteld transformatorvermogen te vergroten worden in de bestaande transformatorruimten nieuwe transformatoren geplaatst ter vervanging van de bestaande transformatoren. Hier hoeft niet voor te worden gebouwd, de bestaande transformatorruimten worden hier voor benut. In elke transformatorruimte komt een transformator van 105 MVA. In de eindsituatie zal sprake zijn van een totaal opgesteld transformatorvermogen van $4 \times 105 = 420$ MVA. Hiermee valt het transformatorstation onder milieucategorie 4.2. Wat dit betekent voor de omgeving is beschreven in paragraaf 4.9.

3 Beleidskader

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de inhoud van het ruimtelijk relevante beleid op rijks-, provinciaal en gemeentelijk schaalniveau. Dit beleid vormt het kader waarbinnen de nieuwe ontwikkeling plaats dienen te vinden.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 *Nationale Omgevingsvisie (NOVI)*

Het Rijk heeft op 11 september 2020 de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050.

In de NOVI zijn de maatschappelijke opgaven samengevat in vier prioriteiten:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie
- duurzaam economisch groeipotentieel
- sterke en gezonde steden en regio's
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Een van de nationale belangen is het realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, die in 2050 CO₂-arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur (belang 11). Vitale functies in de maatschappij zijn afhankelijk van een betrouwbare toelevering en uitwisseling van energie. Voor iedereen moet deze energie betaalbaar zijn. Energie moet veilig worden opgewekt, gewonnen, getransporteerd, opgeslagen en gebruikt.

Met betrekking tot 'ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie' is in de NOVI aangegeven dat de transitie naar hernieuwbare energie meer ruimte vraagt voor transport, distributie, conversie en opslag van energie, zowel boven- als ondergronds. In plaats van enkele relatief grote 'puntbronnen' (centrales) en transport van energie in één richting zal sprake zijn van meerdere, vaak decentrale en sterk in grootte verschillende bronnen (zon-, wind- en bodemenergie) en tweerichtingsverkeer (gebruik en productie) van energie.

Betekenis voor het project

De uitbreiding van het transformatorstation sluit aan op het nationale belang 'realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening, die in 2050 CO₂-arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur' uit de NOVI. De capaciteitsuitbreiding van het elektriciteitsnetwerk is nodig om te kunnen voorzien in de vraag naar elektrisch vermogen in de omgeving. Dit is van essentieel belang voor een goed functionerend en betrouwbaar elektriciteitsnetwerk.

3.2.2 *Besluit ruimtelijke ordening*

Sinds 1 juli 2017 is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' aangepast in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6. lid 2 Bro). Het artikel luidt nu als volgt:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het artikel heeft tot doel om zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren en overprogrammering te voorkomen.

Eerst moet worden beoordeeld of sprake is van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. Een stedelijke ontwikkeling is gedefinieerd in artikel 1.1.1, lid 1, onder i van het Bro. Deze luidt: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Volgend uit jurisprudentie wordt een nieuw transformatorstation of de uitbreiding hiervan niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling beschouwd (zie uitspraak van 26 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1123 (Hollands Kroon)).

Betekenis voor het project

Gelet op de jurisprudentie is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling en is toetsing aan de ladder niet nodig.

Daar komt bij dat de gewenste ontwikkeling nodig is om in de toekomst te kunnen voorzien in de vraag naar elektrisch vermogen in de omgeving. Dit is van belang voor een goed functionerend en betrouwbaar elektriciteitsnetwerk. De ontwikkeling is bij het bestaande transformatorstation voorzien om zo met een relatief eenvoudige aanpassing het elektriciteitsnetwerk toekomstbestendig te maken.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 [Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 en Omgevingsverordening NH2020](#)

3.3.1.1 [Kader](#)

Op 19 november 2018 hebben de Provinciale Staten van Noord-Holland de Omgevingsvisie NH2050 vastgesteld. Hierin staat de visie op de fysieke leefomgeving beschreven. De Omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie Noord-Holland 2040, het Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan, het Provinciaal Milieubeleidsplan 2015-2018 en de Agenda Groen. De leidende hoofddoelstelling in de Omgevingsvisie NH2050 is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een gezonde en veilige leefomgeving, die goed is voor mens, plant én dier, is een voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat. Tegelijkertijd is duurzame economische ontwikkeling een voorwaarde voor het kunnen investeren in een prettige leefomgeving. De provincie wil dat de kwalitatieve en kwantitatieve vraag en aanbod van werk- en woonlocaties met elkaar in overeenstemming zijn en streeft naar behoud en versterking van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en cultuurhistorie.

In de Omgevingsvisie NH2050 is de doelstelling opgenomen om ruimte te bieden aan onder meer de energietransitie, in het licht van een duurzame economie, met innovatie als belangrijke motor. In de beweging Nieuwe energie staat dat de provincie in 2050 klimaatneutraal en volledig circulair wil zijn, gekoppeld aan het Klimaatakkoord om in 2030 49% CO₂-reductie te behalen. Om te kunnen voorzien in de behoefte aan elektriciteit is energie nodig die duurzaam wordt opgewekt op land en op zee.

Het beleid van de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 is, voor zover het een bindende werking moet hebben, neergelegd in de Omgevingsverordening NH2020 zoals vastgesteld op 22 oktober 2020 en sindsdien meerdere malen gewijzigd. Voor het project is de meest recente geconsolideerde versie van 10 juli 2023 geraadpleegd.

3.3.1.2 [Betekenis voor het project](#)

Een goed functionerend elektriciteitsnetwerk is een vereiste voor de duurzame economische ontwikkeling van de provincie en meer specifiek deze regio. De realisatie van het nieuwe regelstation is daar voor nodig. De gewenste ontwikkeling draagt op die manier bij aan het kunnen verwezenlijken van de doelen van de provinciale omgevingsvisie.

De locatie ligt in het werkingsgebied landelijk gebied en bijzonder provinciaal landschap. De ontwikkeling is getoetst aan de artikelen 6.3, 6.4, 6.46, 6.59 en 6.62 van de provinciale Omgevingsverordening NH2020. Hieronder is op deze artikelen en de toets ingegaan.

Artikel 6.3 Nieuwe stedelijke ontwikkelingen

Artikel 6.3 bepaalt dat een ruimtelijk plan uitsluitend kan voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken.

Toetsing project

De uitbreiding van een transformatorstation is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling (zie toelichting in paragraaf 3.2.2). Daarmee is er geen strijdigheid met dit artikel.

Artikel 6.4 Kleinschalige ontwikkelingen

Ter plaatse van het werkingsgebied landelijk gebied kan een ruimtelijk plan uitsluitend voorzien in een kleinschalige ontwikkeling, niet zijnde een kleinschalige woningbouwontwikkeling indien:

- a. op de ontwikkeling plaatsvindt op een locatie waar een stedelijke functie is toegestaan;
- b. het toegestane bebouwd oppervlak niet wordt vergroot; en
- c. het aantal burgerwoningen niet toeneemt.

Toetsing project

De voorgenomen ontwikkeling vindt plaats binnen het terrein van het huidige transformatorstation. Er komen geen burgerwoningen bij. Wel wordt er nieuwe bebouwing bij geplaatst. Zonder het nieuwe 50kV-gebouw is er geen uitbreiding van de capaciteit van het transformatorstation mogelijk. Daar komt bij dat het bestaande 50kV-gebouw wordt afgebroken nadat het nieuwe gebouw in gebruik is genomen. Per saldo zal er daarom geen grote wijziging zijn in het bebouwd oppervlak. Zodoende wordt zoveel mogelijk aan artikel 6.4 voldaan.

Artikel 6.59 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk gebied

Artikel 6.59 van de Omgevingsverordening NH2020 stelt ruimtelijke kwaliteitseisen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied. De ruimtelijke kwaliteitseisen zijn opgenomen in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie). Gedeputeerde staten kunnen de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling om advies vragen inzake de locatieafweging of de ruimtelijke inpassing. Met de kaders voor ruimtelijke kwaliteit uit artikel 6.59 borgt de provincie dat nieuwe ruimtelijke plannen rekening houden met de ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap, de bebouwingskarakteristiek en inpassing in de ruimere omgeving.

Toetsing project

Zoals eerder aangegeven is de uitbreiding van het transformatorstation noodzakelijk om te kunnen beschikken over een goed functionerend elektriciteitsnetwerk dat ruimte biedt voor een duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling van de provincie en meer specifiek deze regio en de ambities op het gebied van duurzame energieopwekking.

De uitbreiding dient vanuit technisch oogpunt zo dicht mogelijk op het bestaande station plaats te vinden. De uitbreiding van het transformatorvermogen vindt plaats binnen de bestaande transformatorruimten. Voor het nieuwe 50kV-gebouw is geen ruimte op het huidige terrein. Het bestaande 50kV-gebouw kan pas uit bedrijf worden gehaald als het nieuwe 50kV-gebouw gerealiseerd is en in bedrijf is. Binnen de gronden met de bestemming Bedrijf-Nutsbedrijf is gezocht naar een locatie. Er is bewust gekozen voor de locatie aan de westzijde, zodat er geen nieuwbouw in de groene randen aan de noord-, oost- en zuidzijde komt. Dat zou een grotere aantasting van de landschappelijke kwaliteit tot gevolg hebben dan de bouw op de gekozen locatie.

De nieuwe bebouwing komt voor het grootste deel op het terrein van het huidige transformatorstation, in aansluiting op de gronden die al zijn bebouwd. Er blijven aan de zijde langs de Huygendijk bomen en struiken staan, waardoor de groene uitstraling langs de weg aanwezig blijft. Ook wordt er een nieuwe groenstrook aangelegd op de nieuwe grens met het caravancentrum. Dit zorgt voor een duidelijke scheiding van de functies. Met het project is daarmee sprake van een goede landschappelijke inpassing.

Artikel 6.46 Bijzonder provinciaal landschap

Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming in Noord-Holland voor gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Er zijn per deelgebied kernkwaliteiten beschreven aan de hand van drie provinciale kernwaarden, te weten de landschappelijke karakteristiek, de openheid en ruimtebeleving, en de ruimtelijke dragers. De voormalige beschermingsregimes Bufferzones, Aardkundig Monument en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten.

In het BPL zijn ruimtelijke ontwikkelingen toegestaan wanneer de beschreven kernkwaliteiten niet worden aangetast. Per locatie kan aan de hand van de kernkwaliteiten een zorgvuldige afweging worden gemaakt welke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk en welke niet wenselijk zijn. Hierdoor is er ruimte voor maatwerk en gebiedsgerichte differentiatie.

Toetsing project

De projectlocatie ligt binnen BPL-nummer 24 "Veenhuizen en Oterleek". Polder Veenhuizen en Polder Oterleek zijn stukken oud land binnen de droogmakerij Heerhugowaard. De polders bestaan voornamelijk uit grasland en hebben een onregelmatig kavelpatroon waarin de oorspronkelijke ontginning nog herkenbaar is. Met name in Polder Oterleek is deze nog zeer gaaf. De polders hebben een open landschap met verspreide bebouwing in het centrale lint of aan de randen. De noordgrens van Polder Oterleek volgt de Molendijk, de zuidgrens de ringdijk van de Heerhugowaard. De projectlocatie ligt tegen deze zuidgrens aan.

De openheid is van landschappelijke en recreatieve waarde. Ruimtelijke ontwikkelingen mogen het open landschap niet aantasten. Ook vormt het gebied een ideale habitat voor weidevogels. Ruimtelijke ontwikkelingen mogen de habitat voor weidevogels bij voorkeur niet verkleinen en dienen zoveel mogelijk binnen de verstoringszone van bestaande elementen plaats te vinden. De nieuwbouw vindt plaats direct naast de bestaande bebouwing en langs de toegangsweg. Er vindt geen aantasting van de openheid plaats en de gronden maken ook geen onderdeel uit van het habitatgebied voor weidevogels.

De belangrijkste ruimtelijke dragers zijn het centrale lint van Oterleek en de oude dijken langs de randen van de polder. Er was eerst onderzocht of het nieuwe gebouw binnen de eigendoms-grens van het transformatorstation gebouwd kon worden. Dit zou echter betekenen dat het nieuwe gebouw dicht op de dijk zou worden geplaatst. Behalve vanuit het dijkbeheer, zou dat ook vanuit landschappelijke oogpunt niet wenselijk zijn. Het nieuwe gebouw zou vanaf de dijk dan meer prominent zichtbaar zijn en als een te verstrend element kunnen worden gezien. Nu komt de nieuwbouw op dezelfde afstand van de dijk als de bestaande bebouwing. Op deze manier ontstaat een continuering van de gevels en is het beeld passender en evenwichtiger dan wanneer het gebouw dicht op de dijk zou komen.

Gelet op bovenstaand, is te concluderen dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot aantasting van de kernkwaliteiten van het bijzonder provinciaal landschap.

Artikel 6.62 Klimaatadaptatie

Op grond van artikel 6.62 dient de toelichting van een ruimtelijk plan dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de risico's van klimaatverandering. Deze beschrijving dient in te gaan op het risico op wateroverlast, overstroming, hitte en droogte en de maatregelen en voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen of te beperken en de afweging die daarbij is gemaakt.

Toetsing project

Ten behoeve van de beschrijving is overleg met in ieder geval het waterschap in wiens beheergebied de ontwikkeling plaatsvindt noodzakelijk. Er vindt overleg plaats met het Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier (HHNK). In paragraaf 4.6 is nader ingegaan op de waterhuishoudkundige aspecten en de klimaatadaptatieve maatregelen. De toename aan verharding

wordt gecompenseerd met nieuw oppervlaktewater en er is rekening gehouden met overstroomingsrisico's. Hittestress is niet relevant op een transformatorstation, aangezien het onbemand is.

3.3.1.3 [Conclusie toets aan provinciaal beleid](#)

Het onderhavige project is passend binnen de regels zoals deze zijn opgenomen in de Omgevingsverordening NH2020. De uitbreiding van een transformatorstation is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van de omgevingsverordening. Er wordt voldaan aan de eisen voor kleinschalige ontwikkelingen. Ook is met het project sprake van een goede landschappelijke inpassing en is er geen sprake van aantasting van de kernkwaliteiten van het bijzonder provinciaal landschap. Ook wordt rekening gehouden met aandachtspunten vanuit klimaatadaptatie.

3.4 **Gemeentelijk beleid**

3.4.1 [Omgevingsvisie Alkmaar 2040](#)

De gemeenteraad van Alkmaar heeft op 5 oktober 2017 de Omgevingsvisie Alkmaar 2040 vastgesteld. De Omgevingsvisie Alkmaar 2040 is een strategisch beleidsdocument dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving van Alkmaar. De visie biedt een handvat om op hoofdlijnen sturing te geven aan de ontwikkeling van stad en land tot 2040. Sturing vindt plaats op omgevingskwaliteit, een begrip dat naast ruimtelijke kwaliteit ook de mate van leefbaarheid van een gebied en zaken als concurrentiekracht en milieukwaliteit meeneemt.

In de visie wordt een algemene ambitie en drie verhalende ambities uiteengezet. De algemene ambities hebben een algemeen karakter en zijn altijd van toepassing. Doel van deze ambities is Alkmaar goed te laten fungeren als een gemeente met een complete stad met gezonde stadsvoorzieningen, een innovatief en toekomstbestendig buitengebied, een brede werkgelegenheid, een aantrekkelijk aanbod voor bezoekers en een prettig leefmilieu voor bewoners, inclusief een gezond sport- en recreatieklimaat.

De drie verhalende ambities komen voort uit maatschappelijke trends en bestaande Alkmaarse kwaliteiten. Ze fungeren als ontwikkelingsdoelen voor de toekomst. De eerste ambitie betreft het Noordhollandsch kanaal, die van een industrieel transportkanaal verandert in een uitnodigende stadsrivier. Hier vinden ontwikkelingen plaats van voorbeeldprojecten op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie en ontstaan representatieve bedrijven. De tweede ambitie is dat Alkmaar zichzelf ziet als compacte stad. Ze kiest daarom niet voor uitbreiding, maar voor verdichting die bijdraagt aan de kwaliteit van de stad. De compacte stad Alkmaar is een duurzame en klimaatbestendige stad, waarin iedereen gezond kan leven. De derde ambitie is een toekomstbestendig en innovatief landelijk gebied binnen de gemeentegrenzen. Alkmaar streeft naar behoud van het landschap en haar karakteristieken en faciliteert tegelijkertijd veranderingen in de landbouw, zoals schaalvergroting.

Betekenis voor het project

De gemeentelijke ambities op het gebied van verdere ruimtelijk-economische ontwikkeling en op het gebied van duurzame energie vragen om een goed functionerend en robuust elektriciteitsnetwerk. De capaciteitsuitbreiding van het transformatorstation is daar noodzakelijk voor. Het project past zodoende in het gemeentelijk ruimtelijk beleid.

3.4.2 [Duurzaam Alkmaar 2020-2024](#)

Het Programma Duurzaam Alkmaar 2020-2024 geeft weer op welke wijze de gemeente Alkmaar de komende jaren de opgaven uit het klimaatakkoord oppakt. Naast een aantal grote onderdelen als de uitvoering van de warmtevisie, de RES-opgave en grote projecten als het energieleverend geluidsscherm en het Europese Horizon2020 project, gaat het om onderdelen als mobiliteit, landbouw, innovatie, isolatie, klimaatadaptatie en vergroening. Met de uitvoering van het programma draagt de gemeente bij aan de uitvoering van de landelijke doelstellingen voor 2030.

Betekenis voor het project

Zoals ook bij de Omgevingsvisie aangegeven, is het project noodzakelijk om de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzame energie te kunnen realiseren. Zonder de capaciteitsuitbreiding is er onvoldoende ruimte op het elektriciteitsnetwerk voor de groei van de opwekking van duurzame energie. Het project past zodoende in het gemeentelijk ruimtelijk beleid.

3.4.3 Parkeernormennota Alkmaar 2020 – 2027

De Parkeernormennota 2020 – 2027 van de gemeente Alkmaar is een leidraad voor het beoordelen van de parkeeropgave van stedenbouwkundige visies en plannen voor (her-)ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Daarnaast vormt de nota het kader dat invulling geeft aan het begrip “voldoende parkeer- of stallingsruimte” in bestaande en op ontwikkeling gerichte nieuwe bestemmingsplannen. Ten slotte is de nota ook het beoordelingskader voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of wijzigen van de functie. De parkeeropgave wordt in al deze gevallen op basis van de Parkeernormennota bepaald.

Betekenis voor het project

Een transformatorstation is onbemand. Er komen af en toe medewerkers voor controle en onderhoud. Er wordt geparkeerd op het terrein van het transformatorstation. Hier is voldoende ruimte voor. De capaciteitsuitbreiding leidt niet tot een significante wijziging van de parkeerbehoefte, zie ook de toelichting in paragraaf 4.8. In de Parkeernormennota 2020 – 2027 staan geen parkeernormen voor een transformatorstation. Liander draagt zorg voor voldoende parkeerruimte voor haar medewerkers op het eigen terrein.

3.4.4 Welstandsnota Alkmaar 2016

Ten behoeve van het behoud van de beeldkwaliteit (het uiterlijk van de bebouwde omgeving), voert de gemeente een welstandsbeleid (Welstandsnota Alkmaar 2016). Voor veranderingen aan het uiterlijk van de bestaande bebouwing gelden welstandscriteria. Nieuwe bouwwerken en ingrepen moeten passen bij de beeldbepalende kenmerken van de bebouwing in de buurt. Ook wordt gelet op de “passendheid” in de omgeving. Er zijn ook gebieden waar bijzonder op de omgeving wordt gelet en waar de gemeente zorgvuldig omgaat met beeldkwaliteit.

Betekenis voor het project

De projectlocatie ligt in het gebied ‘dorpse bedrijventerreinen’. Gebouwen dienen individueel, afwisselend en georiënteerd op de weg te zijn. De hoofdmassa dient in de regel eenduidig te zijn waarbij de representatieve delen zoals kantoren aan de straatzijde staan. De architectonische uitwerking en detaillering is in het algemeen evenwichtig, gevarieerd en sober en gevels bestaan uit materialen met een structuur, zoals baksteen, hout of plaatmateriaal.

In het ontwerp wordt met de criteria uit de Welstandsnota rekening gehouden. Dit wordt getoetst bij de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen.

3.5 Conclusie beleidskader

Op basis van voorgaande paragrafen wordt geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling passend is binnen de beleidskaders op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de uitvoering van het project verantwoord aan de hand van de relevante omgevingsaspecten.

4.2 Archeologie

4.2.1 Algemeen

Door ondertekening van het Verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet (2016) is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

4.2.2 Betekenis voor het project

De gemeente Alkmaar beschikt over een archeologische verwachtingskaart (vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 26 september 2016). Deze kaart dient als beleidsinstrument bij het opstellen van bestemmingsplannen en de op de kaart aangegeven archeologische waarden dienen planologisch te worden verankerd. Op basis van de beleidskaart is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij verstoringen over een oppervlak groter dan 500 m² en dieper dan 40cm onder maaiveld. De nieuwe bebouwing en de hiermee gepaard gaande bodemingrepen hebben een oppervlakte groter dan 500 m² en er wordt ook op plekken dieper gegraven dan 40 cm onder maaiveld. Omdat deze verstoringnorm wordt overschreden, is nader afgestemd met de gemeentearcheoloog om te beoordelen welke vorm van archeologisch onderzoek nodig is.

Uit deze afstemming volgt dat voor het project geen nieuw archeologisch onderzoek nodig is. Uit een archeologisch booronderzoek van kabeltracés naar het transformatorstation Oterleek uit ca. 2019 blijkt dat het een zeer laag gelegen kleigebied is met vrijwel geen oud veen eronder. De kans op het aantreffen van resten uit de Middeleeuwen is hierdoor zeer klein. Ook zijn er op basis van het kaartmateriaal geen resten te verwachten vanaf de 17de eeuw. Er zijn geen aanvullende archeologische verplichtingen behalve de wettelijke meldingsplicht bij het doen van toevalsvondsten aan de gemeentelijk archeoloog. Deze conclusie is afgestemd en bevestigd door de gemeentearcheoloog.

4.2.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect archeologie er geen belemmeringen bestaan ten aanzien van het project.

4.3 Molenbiotoop

4.3.1 Toets hoogtebeperking

De projectlocatie ligt in de molenbiotoop van de molen De Otter. Ter bescherming van zicht en vrije windvang van de molen zijn in de twee geldende bestemmingsplannen de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – molenbiotoop' opgenomen waarbinnen een hoogtebeperking geldt. De regeling is per bestemmingsplan verschillend.

Regeling in bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014'

In het bestemmingsplan '1^e partiële herziening Landelijk Gebied 2014' hangt de toegestane hoogte af van de afstand tot de molen. Het nieuwe 50kV-gebouw komt op ongeveer 195 meter afstand van de molen. Binnen een afstand van 100 tot 350 meter tot het middelpunt van de molen wordt geen bebouwing opgericht met een hoogte die meer bedraagt dan 1/100 van de afstand van het bouwwerk tot het middelpunt van de molen, gerekend vanaf de onderste punt van de verticaal staande wiek. Het onderste punt van de verticaal staande wiek is ingeschat op 1 meter boven maaiveld. Het maaiveld ter plaatse van de molen is ongeveer 0,05 meter boven NAP¹. Daar komt dan 1,95 meter bij (195/100). Dit betekent dat vanwege de molenbiotop ter plaatse van de nieuwbouw een hoogtebeperking geldt van 3 meter boven NAP.

Het maaiveld ter hoogte van het nieuwe 50kV-gebouw is ongeveer 2,5 meter onder NAP. De nieuwe bebouwing wordt ongeveer 12,6 meter hoog en zal zodoende hoger worden dan de hoogtebeperking uit de molenbiotop. Echter, langs de dijk bij de projectlocatie staan al bomen die hoger zijn. Ook de aangrenzende bebouwing van het transformatorstation is hoger. De onderhavige ontwikkeling heeft geen nadelig effect op de windvang en het zicht op de molen.

Regeling in bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011'

In het bestemmingsplan 'Dorpskernen 2011' is voor de vrijwaringszone - molenbiotop een maximum hoogte opgenomen die afhangt van de afstand. Voor de afstand van 100 tot 225 meter tot het middelpunt van de molen bedraagt de maximale bouwhoogte 8,01 meter (artikel 30.1.1 onder b.). De nieuwbouw wordt ongeveer 12,6 meter hoog en daarmee hoger dan de toegestane hoogte uit Dorpskernen 2011. lager dan deze hoogte. Los van het feit dat het deel van het nieuwe gebouw dat binnen het bestemmingsplan Dorpskernen 2011 ligt zeer klein is, is het zo dat de nieuwbouw hier geen nadelig effect zal hebben op de windvang en het zicht op de molen. Zie ook de argumenten in de voorgaande alinea.

4.3.2 Conclusie

De onderhavige ontwikkeling heeft geen nadelig effect op de windvang en het zicht op de molen De Otter.

4.4 Bodemkwaliteit**4.4.1 Algemeen**

In het kader van goede ruimtelijke ordening dient aandacht te worden besteed aan de bodemkwaliteit en de betekenis voor de haalbaarheid van het project.

4.4.2 Onderzoek

Er is een bodemonderzoek uitgevoerd voor het hele transformatorstation Oterleek (Antea Group, 18 juni 2021). De rapportage is opgenomen als bijlage 1. De locatie waar het nieuwe 50kV-gebouw komt, is aangemerkt als locatie A in het onderzoek. Ter hoogte van locatie A zijn in de boven- en ondergrond en het grondwater ten hoogste licht verhoogde gehalten aan onderzochte stoffen aangetoond. Uit het onderzoek volgt dat er geen belemmeringen zijn voor de voorgenomen werkzaamheden.

4.4.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect bodemkwaliteit geen belemmeringen bestaan ten aanzien van het project.

4.5 Ontploffbare oorlogsresten**4.5.1 Inleiding**

Voor bepaalde gebieden kan een verwachtingswaarde voor het aantreffen van ontploffbare oorlogsresten gelden, bijvoorbeeld voor locaties waar in de Tweede Wereldoorlog gevochten is.

¹ Gemeten in de AHN3 direct naast de molen.

Voorafgaand aan graafwerkzaamheden is verstandig om onderzoek te doen naar de verwachtingen. Wanneer in een vroeg stadium onderzoek wordt verricht naar het al dan niet voorkomen van ontplofbare oorlogsresten kunnen passende maatregelen worden getroffen.

4.5.2 Resultaten onderzoek

Voor het project is een vooronderzoek uitgevoerd naar ontplofbare oorlogsresten ter hoogte van transformatorstation Oterleek (Explosive Clearance Group, 28 april 2021). De rapportage is opgenomen als bijlage 2. Middels het literatuur- en archiefonderzoek en de luchtfoto-interpretatie zijn er binnen het onderzoeksgebied geen indicaties achterhaald voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten. Het onderzoeksgebied is derhalve onverdacht op het aantreffen van ontplofbare oorlogsresten

4.5.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen voor het project vanuit het aspect ontplofbare oorlogsresten.

4.6 Water

4.6.1 Algemeen

Ruimtelijke ordening en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en worden sterk beïnvloed door de klimaatverandering. Er is meer ruimte nodig voor water omdat klimaatverandering zorgt voor hoge piekafvoeren in de zomer en een gemiddeld hogere waterafvoer in de winter. Het gaat ook om langduriger periodes van droogte en om extreem warm weer, waar vooral stedelijk gebied last van kan hebben. Ook veranderingen in ruimtegebruik, bijvoorbeeld door de landbouw, natuur of recreatie, hebben gevolgen voor het waterbeheer.

De watertoets is een verplicht onderdeel van een ruimtelijke ontwikkeling. Het is verplicht in beeld te brengen wat de effecten van de voorgenomen activiteit op de waterhuishouding zijn. Het gaat hier zowel om de waterkwaliteit als waterkwantiteit.

De projectlocatie ligt in het beheersgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). HHNK beschikt over het Waterplan 2022-2027. Het Waterplan geeft de koers op hoofdlijnen voor het waterbeheer in Hollands Noorderkwartier en bouwt voort op de regionale Deltavisie (2012), het Waterprogramma 2016-2021 (WBP5) en het Collegeprogramma 2019-2023 van HHNK. In het Waterplan 2022-2027 zijn de taken en ambities van het hoogheemraadschap opgenomen met de programmering en uitvoering van het waterbeheer. Het plan beschrijft 6 effecten waar het hoogheemraadschap haar taken op richt. Het gaat om waterveiligheid, voldoende water, gezond water, schoonwater, veilige waterwegen en crisisbeheersing. Door het veranderende klimaat wordt het waterbeheer steeds complexer. Alleen door slim samen te werken is integraal en doelmatig waterbeheer mogelijk. Bij de ontwikkeling van het Waterprogramma is hieraan invulling gegeven door middel van een partnerproces en de ontwikkeling van gezamenlijke bouwstenen.

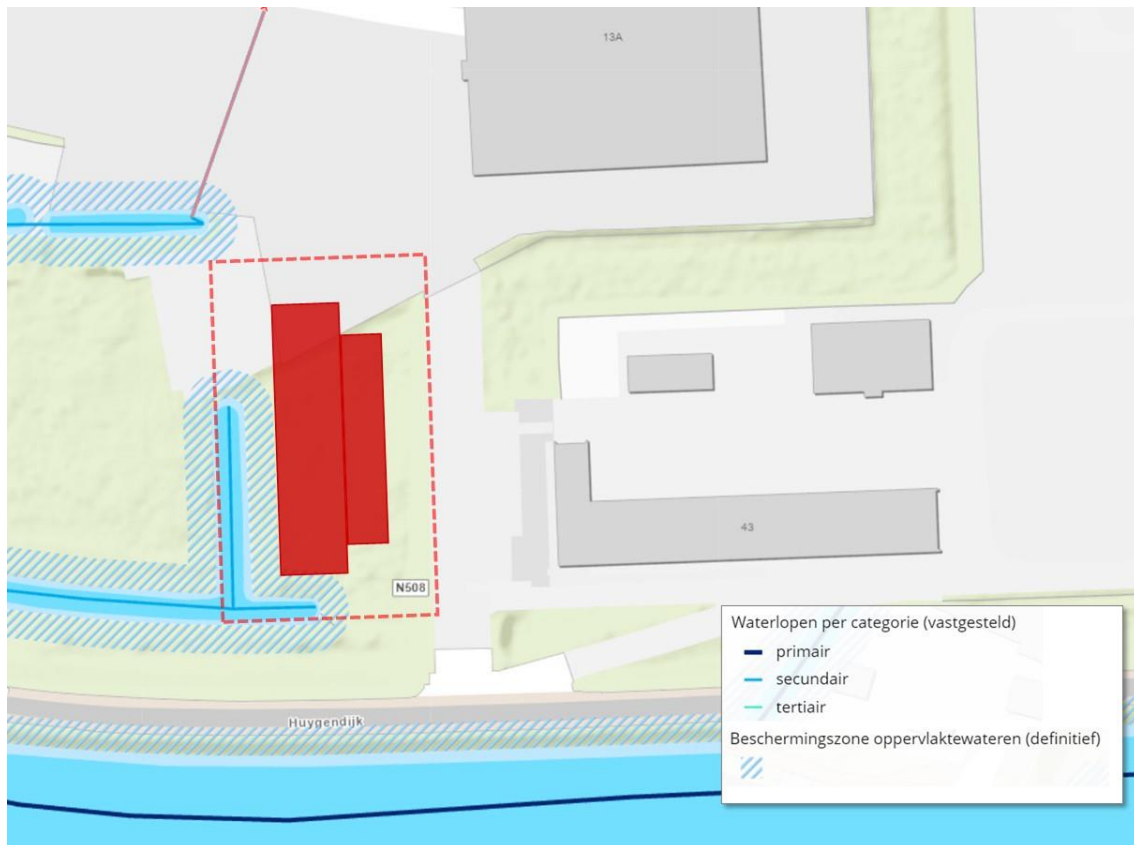
Daarnaast beschikt het Hoogheemraadschap over een verordening: de Keur 2016. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn.

Hieronder is ingegaan op de situatie voor de projectlocatie en hoe is omgegaan met het waterbelang.

4.6.2 Situatie projectlocatie

4.6.2.1 Hemelwater

Het plan mag niet leiden tot verslechtering van oppervlaktewaterkwaliteit. Dit betekent dat geen gebruik gemaakt mag worden van uitlogende materialen op oppervlakken waar hemelwater op valt. Er worden voor de gevels en dakbedekking geen uitlogende materialen gebruikt. Het hemelwater dat valt op het dak en het verhard terrein van het nieuwe 50kV-gebouw is schoon en zal afvloeien naar het omringende onverharde terrein.

afbeelding 7: positie nieuwe gebouw geprojecteerd op uitsnede Legger watergangen HHNK. De watergangen zijn aangegeven met blauwe lijnen. De blauwe arceringen zijn de beschermingszones van de oppervlaktewateren. Het water dat binnen de rode stippellijn valt zal worden gedempt (bron: Legger HHNK)

4.6.2.2 Watercompensatie

Op het terrein komt een nieuw gebouw van ongeveer 750 m². De gronden hier omheen worden verhard, ongeveer 450 m². De huidige situatie in dit deel van het terrein is onverhard. In totaal is sprake van een toename van het bebouwd en verhard oppervlak van circa 1.200 m². De toename dient gecompenseerd te worden (10%) door nieuw water aan te leggen. Ook wordt er bestaand water gedempt, ca. 185 m². Dit dient 1-op-1 gecompenseerd te worden. In totaal is de compensatieopgave 305 m². Er wordt nog gezocht naar een geschikte locatie om nieuw water aan te leggen. Dit zal langs bestaand water zijn zo dicht mogelijk bij het station. In het kader van de vergunningverlening wordt de precieze locatie en omvang met HHNK afgestemd.

4.6.2.3 Grondwater

Er is geen sprake van een permanente grondwateronttrekking in het plan. Wel zal voor de realisatie tijdelijke bemaling nodig zijn. De totale bemalingsperiode zal korter zijn dan 6 maanden en het gemiddelde onttrekkingsdebiet zal minder zijn dan 20 m³/uur. Ook is de locatie niet gelegen binnen een waterkering en of een bijbehorende beschermingszones. In deze gevallen is geen vergunning voor de onttrekking benodigd. Wel dient voorafgaand aan de voor de bouw benodigde grondwateronttrekking een melding te worden gedaan bij het hoogheemraadschap.

4.6.2.4 Waterveiligheid en overstromingsrisico's

Het is niet toegestaan om zonder watervergunning te bouwen binnen een beschermingszone of waterkering volgens de Keur artikel 3.2. De projectlocatie ligt voor een deel in de beschermingszone A en een deel in de beschermingszone B van de regionale waterkering. De locatie ligt niet in een beschermingszone van een persleiding, grondwaterbeschermingsgebied of andere beschermingszone.

Aan het bouwen in de beschermingszone A en B gelden eisen. Er is met HHNK afgestemd over het voornemen om te bouwen langs de waterkering en om nieuwe kabelverbindingen aan te leggen.

Het beleid van HHNK schrijft voor dat er niet voorbij de huidige gevelijn van de bestaande bebouwing gebouwd mag worden. De afstand van de huidige gevelijn gezien vanaf de kruin van de dijk (=midden van de weg) is op deze locatie 22,0m. Hier dient het nieuwe gebouw dus minimaal achter te blijven. Het is namelijk mogelijk dat in de toekomst als het gebouw dicht tegen de dijk wordt gezet dan de omringde bebouwing, dat de nieuwbouw problemen kan veroorzaken voor een dijkversterking in de toekomst. Zodoende is met de positie van het gebouw rekening gehouden met het beleid van HHNK. De gevel van het nieuwe 50kV gebouw komt gelijk te liggen met de gevel van de bestaande bebouwing.

Verder is verzocht om kabels en leidingen niet in de veiligheidszone van de waterkering aan te leggen. HHNK geeft de voorkeur aan voor aanleg middels een open ontgraving. Hier wordt bij de uitvoering rekening mee gehouden.

afbeelding 8: ligging nieuwe 50kV gebouw in de beschermingszone A (oranje) en B (groen) van de regionale waterkering (bron: Legger HHNK)

Een transformatorstation heeft een grote infrastructurele waarde. Dit betekent dat het belangrijk is dat de installaties op voldoende hoogte liggen mocht er sprake zijn van een eventuele overstroming. De Klimateffectatlas is geraadpleegd om na te gaan wat de kansen zijn op overstromingen. Het transformatorstation bevindt zich in gebied met een zeer lage overstromingskans, zie afbeelding 10. De plaatsgebonden overstromingskans met waterdiepte van meer dan 50 cm is 1/3.000 tot 1/30.000 per jaar). Bij overstromingen met een middelgrote kans (eens in de 100 jaar) is er geen sprake van water ter hoogte van het transformatorstation (getoond in afbeelding 9). Uit deze informatie en het lage risico volgen niet direct specifieke eisen waar met de nieuwbouw rekening mee dient te worden gehouden.

Vanuit oogpunt van klimaatbestendigheid zullen de kwetsbare installaties in het gebouw op voldoende hoogte komen om zo rekening te houden met mogelijk tijdelijke hoge waterstandstijging bij hevige regenval.

afbeelding 9: overstromingsdiepte, middelgrote kans (transformatorstation is met een rode stippellijn aangeduid) (bron: Klimateffectatlas)

afbeelding 10: Plaatsgebonden overstromingskans (>50 cm) (transformatorstation is met een rode stippellijn aangeduid) (bron: Klimateffectatlas)

4.6.3 *Resultaat watertoets*

De digitale watertoets is doorlopen via www.dewatertoets.nl. Het resultaat is opgenomen in een rapportage, welke als bijlage 3 is opgenomen. Uit de watertoets blijkt dat de normale watertoetsprocedure moet worden gevolgd. Dit is vanwege de toename aan verharding waarbij compenserende maatregelen nodig zijn, het uitvoeren van werkzaamheden nabij waterlopen, de bouw in de beschermingszone van de dijk, de tijdelijke onttrekking van grondwater tijdens de bouw en de ligging in een molenbiotoop van een windmolen met bemalingsfunctie. Deze aspecten zijn in de voorgaande paragrafen behandeld geweest. In paragraaf 4.3 is ingegaan op de molenbiotoop. Dit betekent dat er nader overleg plaats zal vinden met HHNK. In het kader van het vooroverleg wordt de ruimtelijke onderbouwing toegestuurd aan het hoogheemraadschap.

4.6.4 *Conclusie*

De digitale watertoets is doorlopen en er spelen waterbelangen. In het kader van het vooroverleg wordt de ruimtelijke onderbouwing toegestuurd aan HHNK. Er gelden aandachtspunten vanwege de verhardingstoename, het uitvoeren van werkzaamheden nabij waterlopen, de bouw in de beschermingszone van de dijk, de tijdelijke onttrekking van grondwater tijdens de bouw en de ligging in een molenbiotoop van een windmolen met bemalingsfunctie. Met de hieruit volgende eisen en aandachtspunten wordt rekening gehouden.

4.7 **Natuur**

4.7.1 *Wettelijk kader*

In ruimtelijke plannen moet worden aangetoond hoe de ontwikkelingen die hierin mogelijk worden gemaakt zich verhouden met de wet- en regelgeving op het gebied van gebieds- en soortenbescherming. Dit betekent, dat bij de voorbereiding van het project moet worden onderzocht of deze wet- en regelgeving de uitvoering van de ontwikkeling al dan niet in de weg staat. De gebiedsbescherming en de soortenbescherming zijn per 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb).

4.7.2 *Beoordeling en onderzoek*

Voor de ontwikkeling die plaatsvindt op het transformatorstation Oterleek is een quickscan uitgevoerd (Van der Goes en Groot, 13 februari 2023). Het rapport is opgenomen als bijlage 4. In de quickscan is ingegaan op de effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten vanwege de nieuwbouw waar deze ruimtelijke onderbouwing op toeziet.

4.7.2.1 Gebiedsbescherming

De projectlocatie ligt niet in of in de directe omgeving van Natura 2000-gebied, Natuurnetwerk Nederland (NNN), een natuurverbinding of een weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 'Eilandspolder', welke ligt op een afstand van circa 4 kilometer van de projectlocatie. Directe aantasting, zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde is. Ook is vanwege de grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied geen sprake van verstoring van aangewezen dieren door beweging, geluid, trilling en licht. Ook leidt het project niet tot een negatief effect op een NNN gebied.

Stikstofdepositie

Stikstofemissies kunnen op grotere afstand effect hebben. Bij een transformatorstation dat in gebruik is, is geen sprake van uitstoot van stikstof. Het gebouw wordt niet verwarmd en de verkeersbewegingen zijn te verwaarlozen (het station is onbemand). Zodoende is geen berekening uitgevoerd voor de gebruiksfase.

Tijdens de aanlegfase, bij het gebruik van materieel voor de bouw en installatie vindt in beperkte mate uitstoot van stikstofdioxide plaats. Om te beoordelen wat de depositie is op Natura-2000 gebieden is een Aeriusberekening uitgevoerd (Qirion, 29 november 2023). De berekeningen zijn opgenomen als bijlage 5.

De geschatte doorlooptijd van het project is 39 maanden. Ten behoeve van een worst-case benadering zijn de kengetallen doorgerekend binnen één bouwjaar voor de realisatie van het elektriciteitsstation en één bouwjaar voor de realisatie van het kabeltracé, waarin de betreffende bouwwerkzaamheden en verkeersbewegingen van het project zijn gemodelleerd.

Er is een berekening voor 2024 en een berekening voor 2025 gemaakt. De ingevoerde inzet van de mobiele werktuigen en de verkeersbewegingen zijn gebaseerd op ervaringen bij andere vergelijkbare projecten. Uit de berekeningen volgt dat er geen sprake is van een depositie hoger dan 0,00 mol/hectare/jaar op een Natura-2000 gebied. Op basis hiervan is te concluderen dat het project geen negatieve gevolgen heeft voor een beschermd natuurgebied. Voor het aspect stikstofdepositie is geen vergunning of VVGB voor de Wnb gebiedenbescherming benodigd.

4.7.2.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan komt naar voren dat het onderzoeksgebied in potentie geschikt is voor enkele beschermde soorten. Hieronder is ingegaan op de bevindingen.

Er zijn geen rugstreppadden aangetroffen. Om te voorkomen dat overwinterende rugstreppadden in het gebied zich vestigen, dienen opgeslagen zandhopen te worden verwijderd of te worden afgedekt met folie voorafgaand aan het overwinteringsseizoen.

Er kunnen algemeen voorkomende vogels voorkomen waarvan de nesten niet-jaarrond zijn beschermd. Door rekening te houden met het broedseizoen zijn negatieve effecten te voorkomen. Verder zijn er geen beschermde amfibieën, reptielen of insecten te verwachten. Mogelijke nestlocaties van vogelsoorten met een jaarrond beschermd vaste rust- en verblijfplaats of sporen die wijzen op hun aanwezigheid, zijn niet waargenomen op of rond de projectlocatie.

In het onderzoeksgebied kunnen beschermde amfibieën en grondgebonden zoogdieren voorkomen die zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn of als 'andere soort'. Het gaat om de Rugstreppad (landbiotoop) en kleine marterachtigen. Omdat negatieve effecten door de werkzaamheden niet uit te sluiten zijn, is onderzoek naar voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten noodzakelijk (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 2). Worden tijdens de veldinventarisatie volgens landelijk geldende richtlijnen, protocollen, soortstandaarden en/of kennisdocumenten één of meer van deze soorten aangetroffen, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming kent een algemene zorgplicht. Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige planten en dieren moet worden omgegaan. Dit geldt ook voor algemeen voorkomende en vrijgestelde soorten. Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden het gebied te verlaten.

4.7.3 Conclusie

Er zijn geen directe of indirecte negatieve effecten op Natura-2000 gebieden of op het Natuurnetwerk Nederland. Uit de Aeriusberekening volgt dat er geen sprake is van depositie op een Natura-2000 gebied.

Uit het soortenonderzoek is gebleken dat voor de bouw van het nieuwe 50kV-gebouw nader onderzoek nodig is naar kleine marterachtigen en de rugstreppad. Voor de rugstreppad is onderzoek nodig voor de periode juni-september en voor kleine marterachtigen is onderzoek nodig in de periode mei – augustus. Dit onderzoek wordt uitgevoerd en met de uitkomsten wordt rekening gehouden voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect ecologie geen belemmeringen bestaan ten aanzien van het afwijken van het bestemmingsplan.

4.8 Verkeer en parkeren

Het nieuw te realiseren gebouw is onbemand. Af en toe vindt onderhoud en controle plaats. Dit vindt ook al plaats op het bestaande station. Er wordt geparkeerd op het terrein van het transformatorstation. Hier is voldoende ruimte voor. De capaciteitsuitbreiding zal niet leiden tot een significante wijziging van de verkeersbewegingen.

Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande toegangsweg op de Huygendijk. De verkeersbewegingen zijn minimaal, enkele keren per maand komt er personeel.

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.9 Bedrijven en Milieuzonering

4.9.1 Algemeen

De ruimtelijke ordening stelt zich tot doel een goede kwaliteit van leefomgeving te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van voldoende afstand tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen anderzijds. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden is gebruik gemaakt van de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering'. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie.

Onderstaande tabel geeft de relatie weer tussen milieucategorie, richtafstanden en omgevingstype. De richtafstanden van de richtafstandenlijst gelden ten opzichte van het omgevingstype rustige woonwijk of het omgevingstype gemengd gebied. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Binnen gemengd gebied is het mogelijk om gemotiveerd voor één of meer milieuaspecten een kleinere afstand aan te houden dan wordt geadviseerd voor een rustige woonwijk. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Milieucategorie	Richtafstand (rustige woonwijk)	Richtafstand (gemengd gebied)
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m

Tabel 1: Bedrijven en milieuzonering (bron: VNG, Brochure Bedrijven en milieuzonering)

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een stappenplan omschreven voor de toetsing van het aspect geluid. Hieronder zijn de stappen beschreven.

Stap 1

Indien de richtafstand voor de gewenste bedrijfscategorie voor het aspect geluid niet wordt overschreden, kan verdere toetsing voor het aspect geluid in beginsel achterwege blijven en is het plan inpasbaar geacht.

Stap 2

Indien 'stap 1' niet toereikend is, is het nodig om de geluidbelasting te berekenen. Hiervoor gelden de volgende grenswaarden:

- Bij een geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in gebiedstype 'rustige woonwijk' van maximaal:
 - 45 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde).
 - 65 dB(A) maximaal (piekgeluiden, etmaalwaarde).
 - 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde).
- Bij een geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen in gebiedstype 'gemengd gebied' van maximaal:
 - 50 dB(A) langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (etmaalwaarde).
 - 70 dB(A) maximaal (piekgeluiden, etmaalwaarde).
 - 50 dB(A) ten gevolge van verkeersaantrekkende werking (etmaalwaarde).

Stap 3 en 4

Indien 'stap 2' niet toereikend is, is in de VNG-uitgave nog een stap 3 en zelfs een stap 4 beschreven. Daar is in dit bestemmingsplan niet verder op ingegaan.

4.9.2 Betekenis voor het project

Het transformatorstation zal in totaal na de uitbreiding een opgesteld transformatorvermogen hebben van 420 MVA. Hiermee valt het station in milieucategorie 4.2 (200 tot en met 1.000 MVA, zie Tabel 2). De richtafstand is 300 m in het omgevingstype rustige woonwijk en 10 meter in het omgevingstype 'gemengd gebied'. Er is voor de beschouwing vooralsnog uitgegaan van het omgevingstype 'rustige woonwijk'.

De meest nabijgelegen geluidgevoelige gebouwen zijn de woningen in Oterleek richting het westen en noordwesten van het transformatorstation. De meest nabijgelegen woning is gelegen aan de Dorpsstraat 1 op ongeveer 85 meter (gerekend vanaf de terreingrens van het transformatorstation tot het bouwvlak van de woning). Ook staat de woning Noordschermerdijk 4 op ongeveer 95 meter afstand. Er zijn zodoende meerdere woningen gelegen binnen de richtafstand van 300 meter.

SBI-2008	nummer	OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE	INDICES				
			GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND		VERKEER	VISUEEL	BODEM	LUCHT	
35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:											
35	C1	< 10 MVA	0	0	30 C	10	30	2	1 P	1 B			
35	C2	10 - 100 MVA	0	0	50 C	30	50	3.1	1 P	1 B			
35	C3	100 - 200 MVA	0	0	100 C	50	100	3.2	1 P	2 B			
35	C4	200 - 1000 MVA	0	0	300 C Z	50	300	4.2	1 P	2 B			
35	C5	>= 1000 MVA	0	0	500 C Z	50	500	5.1	1 P	2 B			

Tabel 2: milieucategorie van een elektriciteitsdistributiebedrijf

Er is getoetst aan het stappenplan uit de VNG-richtlijn 'Bedrijven en milieuzonering' beschreven stappenplan om te onderzoeken of de uitbreiding van het transformatorvermogen ruimtelijk inpasbaar is. Er is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (Peutz, 12 december 2023). Het rapport is opgenomen als bijlage 6.

Aan stap 1 (richtafstand) wordt niet voldaan. Daarom is stap 2 uitgevoerd. In stap 2 worden de optredende geluidniveaus op de gevel van de woningen getoetst aan de grenswaarden die van toepassing zijn voor een 'rustige woonwijk', te weten 45 dB(A) etmaalwaarde voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en 65 dB(A) etmaalwaarde voor de maximale geluidniveaus.

Etmaalwaarden

Het transformatorstation beschikt over een geluidzone die rondom het station in de huidige bestemmingsplannen is vastgelegd. Op de grens van deze geluidzone mag de geluidbelasting niet meer bedragen dan 50 dB(A). Alleen de woning Noordschermerdijk 4 ligt in deze geluidzone. Hiervoor geldt een Maximale Toe Grenswaarde (MTG-waarde) van 57 dB(A) etmaalwaarde.

Uit het onderzoek volgt dat na de uitbreiding van het transformatorvermogen er nog steeds wordt voldaan aan de milieuvergunning en de geluidzone. Er wordt ook voldaan aan de MTG-waarde die geldt voor Noordschermerdijk 4. De geluidbelasting hier bedraagt in de eindsituatie maximaal 38 dB(A).

Uit de rekenresultaten blijkt dat de geluidbelasting bij woningen aan de Dorpsstraat 31 dB(A) tot 43 dB(A) etmaalwaarde bedraagt, inclusief toeslag voor het tonale karakter van het geluid in de eindsituatie.

Maximale geluidniveaus

Voor wat betreft het optreden van piekgeluiden (maximale geluidniveaus) zullen de wijzigingen van het transformatorstation geen gevolgen hebben.

Er is één locatie (woning Noordschermerdijk) waar een maximaal geluidniveau is berekend van ten hoogste 67 dB(A). Deze waarde voldoet aan de normaliter gehanteerde grenswaarde van 70 dB(A) voor de dagperiode maar niet aan de 65dB(A) die wordt gehanteerd voor een rustige woonwijk. Er wordt echter voldaan aan de voor deze woning geldende grenswaarde uit voorschrift 2.1.2 van de milieuvergunning, namelijk dat het maximale geluidniveau maximaal 10 dB hoger mag zijn dan de vergunde waarde van 57 dB(A).

De piekbelastingen hebben betrekking op de maximale geluidniveaus ten gevolge van het schakelen met de vermogensschakelaars. De meeste dagen van het jaar zal niet geschakeld worden. Mede gelet hierop kan worden geconcludeerd dat sprake is van een toelaatbare situatie. Verder is er van uit te gaan dat het schakelen onder normale omstandigheden alleen in de dagperiode plaatsvindt. Enkel bij calamiteiten zal dit ook in de avond- en nachtperiode gebeuren, maar hier hebben de grenswaarden geen betrekking op.

Gesteld kan worden dat derhalve sprake is van een uit akoestisch oogpunt planologisch inpassbare situatie. Vanuit milieuzonering is er geen belemmering ten aanzien van het project.

4.9.3 *Conclusie*

De uitbreiding van het transformatorvermogen leidt tot een verhoging van de milieucategorie. Binnen de richtafstand zijn woningen gelegen. Uit het akoestisch onderzoek volgt dat wordt voldaan aan de grenswaarden voor de geluidbelasting vanuit de vergunning en dat aan de grenswaarden van de geluidzone wordt voldaan. Zodoende bestaan er vanuit het aspect milieuzonering geen belemmeringen ten aanzien van het project.

4.10 **Geluid**

4.10.1 *Wettelijk kader*

De Wet geluidhinder (Wgh) vormt het juridische kader voor het Nederlandse geluidsbeleid en bevat een stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidhinder door onder meer wegverkeer, spoorwegverkeer en industrie.

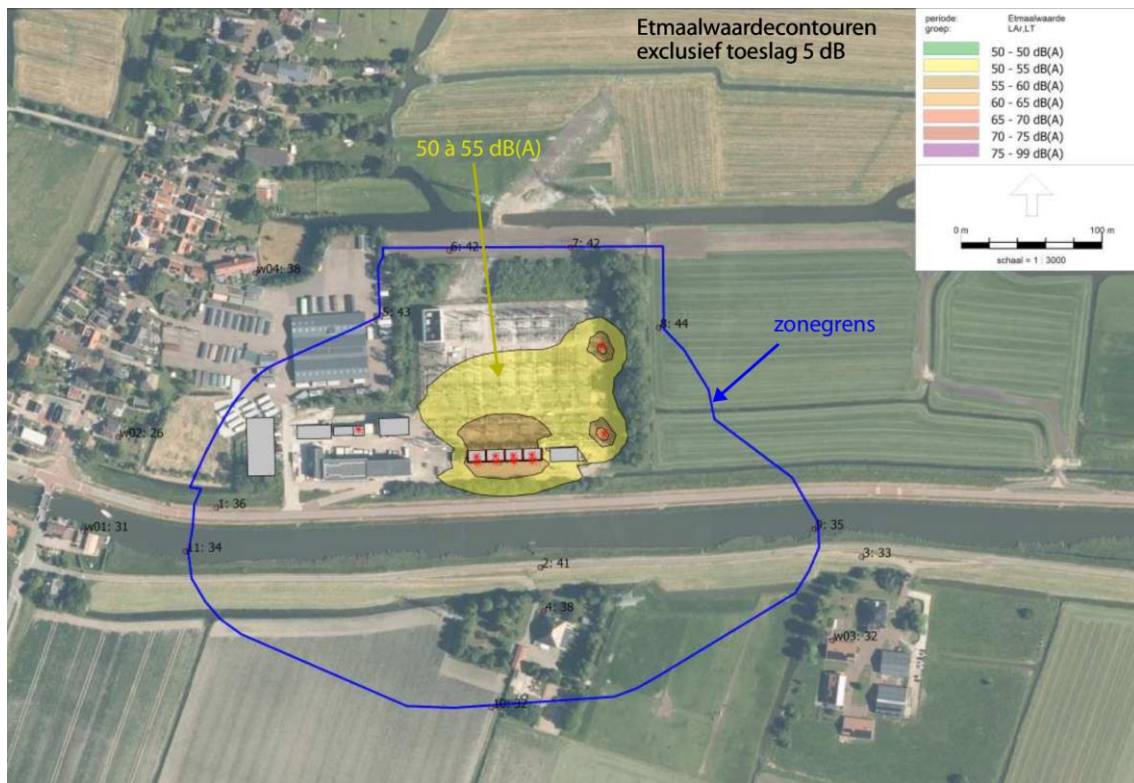
4.10.2 *Betekenis voor het project*

Het transformatorstation is een grote lawaaimaker² volgens de Wet geluidhinder. Er is een geluidzone rondom het station vastgelegd in de vigerende bestemmingsplannen. Op de grens van deze geluidzone mag de geluidbelasting maximaal 50dB(A) bedragen. Er is één woning gelegen binnen de geluidzone, namelijk aan de Noordschermerdijk 4. Voor deze woning is een MTG-waarde vastgesteld.

Uit het akoestisch onderzoek dat is uitgevoerd (zie bijlage 6), volgt dat na de uitbreiding van het transformatorvermogen er nog steeds wordt voldaan aan de vigerende milieuvergunning en de geluidzone. Alleen voor de huidige situatie en de situatie na bijplaatsing van transformator T4 (tijdelijke toekomstfase 1) wordt voor de avondperiode een overschrijding van de zonegrens berekend indien de koelventilatoren (van met name de transformatoren T1 en T2) in bedrijf zijn. Na vervanging van de transformatoren T1 en T2 (toekomstfasen 2 en 3) wordt in alle gevallen

² inrichtingen zoals genoemd in onderdeel D van bijlage 1 van het Besluit omgevingsrecht.

voldaan aan zowel de vigerende milieuvergunning als de zonegrens. Gesteld kan worden dat door de voorgenomen wijzigingen de geluidssituatie in de eindsituatie zal verbeteren.

afbeelding 11: toekomstige geluidcontouren in de eindsituatie ten opzichte van de vastgelegde geluidzone (bron: Peutz)

4.10.3 Aanpassing zonegrens

Doordat er sprake is van een grondruil met het aangrenzende bedrijf, wijzigt de grens van het terrein dat hoort bij het transformatorstation. Formeel gezien dient hierdoor ook de zonegrens te worden gewijzigd. Dit komt omdat een klein driehoekje van de uitbreiding buiten de bestaande zonegrens heen steekt. Dit heeft verder geen inhoudelijke betekenis daar in praktijk de geluidniveaus ten gevolge van het transformatorstation niet kunnen toenemen. In afbeelding 12 wordt een en ander aangeduid.

afbeelding 12: aanpassing zonegrens

4.10.4 Conclusie

Het transformatorstation is een grote lawaaimaker volgens de Wet geluidhinder. Uit het akoestisch onderzoek dat is uitgevoerd, volgt dat na de uitbreiding van het transformatorvermogen er nog steeds wordt voldaan aan de milieuvergunning en de geluidzone.

4.11 EM velden

4.11.1 Algemeen

Voor de blootstelling - kortdurend of langdurend - aan magnetische velden zijn in Nederland geen wettelijke grenswaarden vastgesteld. Wel heeft de Europese Unie (EU) een richtwaarde voor maximale blootstelling van 100 μT (micro tesla) geadviseerd voor 50 Hz magnetische velden³. Nederland heeft deze richtwaarde overgenomen. De richtwaarde houdt in dat burgers in de openbare ruimte niet mogen worden blootgesteld aan magneetvelden ten gevolge van de elektriciteitsvoorziening van meer dan 100 microtesla. De 100 microtesla magneetveldcontour van een transformatorstation blijft zeer nauw beperkt rondom de componenten op dat station, en strekt vrijwel nooit buiten de erfgrens van het station.

4.11.2 Conclusie

Liander zorgt dat alle installaties die het in beheer heeft hieraan voldoen en dat burgers niet worden blootgesteld aan magnetische velden van meer dan 100 microtesla. Dit betekent dat buiten het hekwerk altijd zal worden voldaan aan de grenswaarde van 100 microtesla voor blootstelling in de openbare ruimte.

³ EU publicatie 1999/519/EG, 'AANBEVELING VAN DE RAAD van 12 juli 1999 betreffende de beperking van blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden van 0 Hz — 300 GHz', 12 juli 1999.

4.12 Luchtkwaliteit

4.12.1 Wettelijk kader

In de Wet milieubeheer (verder: Wm) zijn eisen opgenomen waaraan de luchtkwaliteit in de buitenlucht moet voldoen. Hierbij is onderscheid gemaakt in grenswaarden waaraan nu moet worden voldaan en grenswaarden waaraan in de toekomst moet worden voldaan. De meest kritieke stoffen zijn stikstofdioxide en fijn stof. Voor de andere in de Wm genoemde stoffen, wordt in Nederland, behoudens bijzondere situaties, overal voldaan aan de vereisten.

In de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) zijn categorieën van gevallen aangewezen die in ieder geval niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Een bijdrage is "niet in betekenende mate" als de toename maximaal drie procent van de jaargemiddelde grenswaarde van fijn stof of stikstofdioxide bedraagt. Wanneer een ontwikkeling valt onder één van die categorieën is het niet nodig een onderzoek naar de luchtkwaliteit uit te voeren.

4.12.2 Conclusie voor het plan

Het project leidt niet tot een toename aan verkeersbewegingen. Het project draagt zodoende niet-in-betekenende-mate bij en er is geen luchtkwaliteitonderzoek nodig. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.13 Externe veiligheid

4.13.1 Inleiding

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria, zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (verder: Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico van zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Het beleid voor externe veiligheid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij de besluitvorming rondom ruimtelijke plannen de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt in het externe veiligheidsbeleid het plaatsgebonden risico en het groepsrisico gehanteerd.

Plaatsgebonden risico

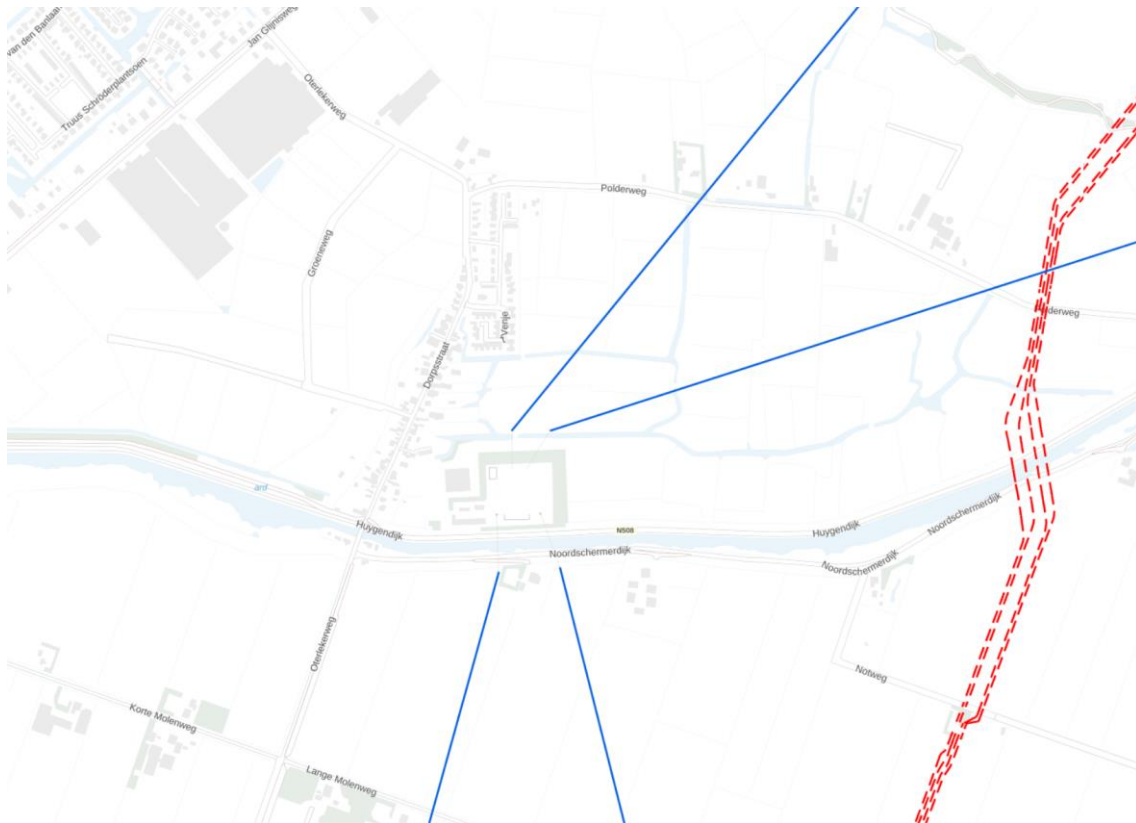
Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans dat een persoon zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen die kans 10^{-6} (één op 1.000.000) bedraagt. Binnen deze plaatsgebonden risicocontour mogen geen kwetsbare objecten mogelijk worden gemaakt.

Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico, mede bepaald door het aantal personen (dichtheid) binnen het te beschouwen gebied. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

4.13.2 Betekenis voor het project

Voor het project is de Atlas Leefomgeving geraadpleegd, zie afbeelding 13. In het oosten op ruim 950 meter afstand zijn ondergrondse buisleidingen gelegen. De projectlocatie ligt niet in een plaatsgebonden risicocontour of invloedsgebied van een risicobron. Een transformatorstation is geen inrichting die valt onder het Bevi en bezit geen plaatsgebonden risicocontour of groepsrisicocontour. Ook is het geen kwetsbaar object. Er verblijven geen mensen voor langere duur (station is onbemand).

afbeelding 13: uitsnede Atlas Leefomgeving, de rode stippellijnen zijn de buisleidingen, de blauwe lijnen zijn de hoogspanningsverbindingen (bron: www.atlasleefomgeving.nl)

4.13.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat vanuit het aspect externe veiligheid geen belemmeringen bestaan ten aanzien van het project.

4.14 Besluit milieueffectrapportage

Sinds de wijziging van het Besluit m.e.r. per 1 april 2011 zijn er twee vormen van m.e.r.-beoordelingen: 1.) projecten die vallen onder bijlage D van het Besluit m.e.r. en 2.) de vormvrije m.e.r.-beoordeling ook wel vergewisplicht genoemd. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook kleine projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten.

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling gelden twee voorwaarden:

- het gaat over één of meer activiteiten die voorkomen op de D-lijst van het Besluit m.e.r.
- de omvang van al die activiteit(en) ligt onder de drempelwaarde (kolom 2 van de D-lijst).

Realisatie of uitbreiding van een transformatorstation is geen activiteit die is genoemd in de C of D-lijsten van het Besluit m.e.r.. Er is geen (vormvrije) m.e.r. beoordeling voor het project nodig.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Door de initiatiefnemer Liander is een inloopbijeenkomst georganiseerd geweest op 24 november 2022. Het verslag van de bijeenkomst is opgenomen als bijlage 7 bij deze ruimtelijke onderbouwing. Er waren vragen over de keuze van de locatie, de geluidbelasting en het ontwerp van het gebouw. Ook werd gevraagd om beplanting te plaatsen om het gebouw heen.

Zoals aangegeven in paragraaf 2.2.1 van de ruimtelijke onderbouwing is de projectlocatie de best beschikbare locatie voor het gewenste gebouw. Om de geluidbelasting op de omliggende woningen in beeld te brengen is akoestisch onderzoek gedaan en daar kwam uit dat voor alle woningen aan de grenswaarden wordt voldaan.

Begin november 2023 is aan de omwonenden een brief gestuurd met een uitnodiging voor het meedenken over de uitstraling van het gebouw, hekwerk en inrichting van het omliggende terrein. Vanwege de functionele en technische eisen van het gebouw bedraagt de minimale bouwhoogte 11 meter voor het hoogste deel, dit kan eventueel hoger worden vanwege esthetische architectonische wensen. Dit wordt nog verder uitgewerkt in het lopende participatietraject waarbij er op 20 november 2023 en 19 december 2023 werksessies met enkele omwonenden hebben plaatsgevonden. De uitkomsten van deze participatiewerksessies worden door Liander meegenomen in de uitwerking van het project voor de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. De voorliggende ruimtelijke procedure gaat over de strijdigheid met het bestemmingsplan en niet over materialisatie, kleurgebruik en de inrichting van het terrein.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Ingevolge artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en artikel 5.20 van het Besluit omgevingsrecht dient er in het kader van de omgevingsvergunning voor afwijking van een bestemmingsplan (Wabo, artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3) onderzoek te worden gedaan naar de economische uitvoerbaarheid van het plan.

In artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voorgeschreven dat de gemeenteraad een exploitatieplan vaststelt voor de gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. In artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is de definitie van bouwplan gegeven. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de bouw van één of meer woningen, de bouw van één of meer andere hoofdgebouwen of de uitbreiding of verbouwing van gebouwen. In de wet is aangegeven welke kosten verhaald kunnen worden. Het vaststellen van een exploitatieplan is niet nodig indien het kostenverhaal anderszins verzekerd is, bijvoorbeeld door gronduitgifte of een anterieure overeenkomst, of wanneer er geen verhaalbare kosten zijn.

De uitvoering van het project en de aanleg van de benodigde infrastructuur komt voor rekening en risico van Liander. Er zijn voor de gemeente geen verhaalbare kosten. Er is geen noodzaak tot het vaststellen van een exploitatieplan.

Het garanderen van leveringszekerheid is een wettelijke taak van Liander op grond van de Elektriciteitswet. Nut en noodzaak van het plan is aangetoond met deze ruimtelijke motivatie. Hierdoor kan Liander de investeringskosten doorberekenen in de tarieven voor transport van elektriciteit.

5.3 Planschade

Planschade wordt in beginsel toegekend door het besluitvormend orgaan aan degenen die waardevermindering van onroerend goed ondervinden ten gevolge van het besluit tot afwijken van het bestemmingsplan. De grondslag voor deze planschaderegeling wordt gegeven in artikel 6.1 Wro. In artikel 6.4 onder a Wro is bepaald dat de gemeente de mogelijkheid heeft om met de initiatiefnemer een overeenkomst te sluiten ten aanzien van planschade.

Er zal tussen de gemeente en Liander N.V. een overeenkomst worden gesloten waarin wordt opgenomen dat het planschaderisico voor rekening van de initiatiefnemer komt. Daarmee is het risico op planschade afgedekt voor de gemeente.

6 Samenvatting en conclusie van de ruimtelijke onderbouwing

Het voornemen is om het transformatorstation aan de Huygendijk 43 in Oterleek uit te breiden. Hiervoor komt er een nieuw 50kV-gebouw aan de westzijde van het stationsterrein en het transformatorvermogen wordt vergroot van 200 naar 420 MVA. Deze ontwikkelingen zijn in strijd met de bouwregels en gebruiksregels van de hier geldende bestemmingsplannen. Daarom wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Met deze ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat sprake is van een goede ruimtelijke inpassing en dat het voornemen voldoet aan de relevante milieuwet- en regelgeving.

Er is sprake van een snelle groei van vraag naar en aanbod van stroom. Daardoor zijn knelpunten ontstaan op het elektriciteitsnet. De kop van Noord-Holland heeft een grote aantrekkingskracht voor het opwekken van zonne- en windenergie. Deze energie wordt terug geleverd aan het elektriciteitsnet. Ook de vraag naar elektriciteit groeit. Bijvoorbeeld door elektrisch rijden, de overstap naar gasloze woningen en doordat we steeds meer elektrische apparaten gebruiken. Daardoor is geen capaciteit meer beschikbaar en kunnen nieuwe woonwijken en bedrijven niet op het net worden aangesloten. Het transformatorstation in Oterleek is een belangrijke schakel in het regionale elektriciteitsnet. Liander gaat het vermogen van het transformatorstation Oterleek vergroten, zodat meer ruimte ontstaat op het net in een groot deel van Noord-Holland. Het meest voor de hand liggend is om deze capaciteitsuitbreiding binnen het huidige terrein danwel hier zo dicht mogelijk bij te realiseren. Er is geen ruimte voor het nieuwe 50kV-gebouw binnen het huidige bouwvlak. De gronden van de groensingels aan de noord-, oost- en zuidzijde van het terrein hebben ook de bestemming 'Bedrijf – Nutsbedrijf'. Nieuwbouw hier zou echter leiden tot verlies van deze groene randen, wat niet wenselijk is. Zodoende is gekozen voor een locatie aan de westzijde, ten dele binnen de gronden van het station en ten dele op de gronden van de caravanstalling.

Het project is getoetst aan het relevante rijksbeleid en provinciale en gemeentelijke beleid en is daarmee in overeenstemming. De gemeentelijke ambities op het gebied van ruimtelijk-economische ontwikkeling en duurzame energie vragen om een robuust elektriciteitsnetwerk. Hiervoor is een goed functionerend en robuust elektriciteitsnetwerk nodig. Gelet op de grote knelpunten in het netwerk, is de capaciteitsuitbreiding hard nodig. Ook wordt met de ontwikkeling rekening gehouden met de bestaande aanwezige ruimtelijke en landschappelijke structuren.

Daarnaast is de ontwikkeling getoetst aan alle milieuaspecten. Hieruit is gebleken dat de ontwikkeling niet leidt tot een aantasting van het milieu, de natuur of een overschrijding van wettelijk voorgeschreven normen. Er is geen sprake van stikstofdepositie op Natura-2000 gebied. Uit het ecologisch soortenonderzoek is gebleken dat voor de uitvoering van de werkzaamheden voor het nieuwe 50kV-gebouw nog aanvullend onderzoek nodig is naar rugstreeppad en kleine marterachtigen. Vanwege de toename aan verharding wordt in overleg met het hoogheemradschap een invulling geven aan de compensatieopgave. Uit het akoestisch onderzoek volgt dat de toekomstige geluidbelastingen voldoen aan de geldende vergunning en de geluidzone.

Op basis van deze onderbouwing is geconcludeerd dat het project noodzakelijk is voor het goed functioneren van het regionale elektriciteitsnetwerk. De behoefte aan de capaciteitsuitbreiding is zeer groot. Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening en er zijn geen belemmeringen voor de ruimtelijke procedure. Het is verantwoord om af te wijken van het bestemmingsplan voor de bouw van het nieuwe 50kV-gebouw en de uitbreiding van het transformatorvermogen op transformatorstation Oterleek.

